

CRNA GORA

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport

Broj: 33/25-5/5

EPA 714 XXVIII

Podgorica, 11. decembar 2025. godine

ODBORU ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET

Na osnovu člana 137 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport, sa 35. sjednice, održane 9. decembra 2025. godine, dostavlja Odboru za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, kao matičnom odboru, sljedeće

MIŠLJENJE

O PREDLOGU ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2026. GODINU

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, u skladu sa članom 137 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, **razmotrio Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2026. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo sporta i mladih i Ministarstvo ekonomskog razvoja (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine).**

Predstavnici resornih ministarstava su iznijeli stavove u odnosu na izdvojena sredstva za 2026. godinu, po programskoj klasifikaciji, u okviru različitih glavnih programa i osvrnuli se na pregled ukupnih izdvajanja za 24 programa, 34 potprograma i 98 aktivnosti za 12 potrošačkih jedinica iz resora: prosvjete, nauke i inovacija; kulture i medija; sporta i mladih; i ekonomskog razvoja (u dijelu koji se odnosi na oblast intelektualne svojine).

Obrazloženje Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2026. godinu, dao je Bojan Paunović, generalni direktor Direktorata za državni budžet u Ministarstvu finansija, sa posebnim osvrtom na projekciju budžetskih sredstava i planiranih izdataka za narednu godinu, za oblasti koje su u nadležnosti Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport. U svom izlaganju, dao je kompletan pregled ukupnih izdvajanja po programskoj klasifikaciji, i istakao da je za potrošačke jedinice iz nadležnosti Odbora, opredijeljen iznos od 386,3 miliona eura. Kada je riječ o Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija, naveo je da su opredijeljena sredstva u iznosu od 333,9 miliona eura, od čega je najveći dio sredstava iz tekućeg budžeta usmjeren na oblast obrazovanja u iznosu od 319 miliona eura, dok su za razvoj nauke i tehnologije planirana sredstva u iznosu od 8,6 miliona eura, a za oblast - inovacije i tehnološki razvoj 6,3 miliona eura. Sredstva predviđena za Ministarstvo kulture i medija iznose 32,14 miliona eura, od čega je za oblast kulture planiran iznos od 28,9 miliona eura, dok je za medije opredijeljeno 4,3 miliona eura. S tim u vezi, istakao je da ova sredstva, između ostalog, obuhvataju finansiranje 12 ustanova kulture. Takođe, naglasio je da su u okviru budžeta za državnu imovinu predviđena sredstva za adaptaciju objekata određenih

ustanova kulture u ukupno procijenjenoj vrijednosti od 1,2 miliona eura. Kada je riječ o Ministarstvu sporta i mladih, kazao je da je opredijeljen iznos od 12,3 miliona eura, pri čemu se najveći dio odnosi na program sporta, u iznosu od 10,4 miliona eura. S tim u vezi naveo je da su u okviru ovih sredstava obezbijedena i sredstva za Fond za razvoj sporta u iznosu od 250 hiljada eura, kao i za druge aktivnosti, uključujući stvaranje uslova za rad omladinskih servisa, podršku Zavodu za sportsku medicinu, podršku Komisiji za antidoping i ostale planirane aktivnosti. Na kraju, naveo je da su za potrošačku jedinicu Ministarstvo ekonomskog razvoja, u dijelu koji se odnosi na oblast intelektualne svojine, opredijeljena sredstva u iznosu od 1,33 miliona eura. Pored navedenog, osvrnuo se i na izdvojena sredstva u okviru kapitalnog budžeta, i to za: oblast obrazovanja, sredstva u iznosu od 12,8 miliona eura; oblast sporta, 5,8 miliona eura; oblast nauke, 1,3 miliona eura i oblast kulture u iznosu od 2,3 miliona eura.

Kada je riječ o izdvajanjima budžetskih sredstava za potrošačke jedinice pojedinačno, ministarka kulture i medija u Vladi Crne Gore dr Tamara Vujović je istakla da su programskim budžetom za ovu potrošačku jedinicu planirana budžetska sredstva, u iznosu od 32,14 miliona eura, za četiri programa, devet potprograma i 27 aktivnosti, od čega se 12 aktivnosti odnosi na obezbjeđivanje sredstava za javne ustanove kulture. Navela je da su sredstva za aktivnosti Ministarstva kulture i medija planirana u iznosu od 9,4 miliona eura, dok je za finansiranje javnih ustanova kulture predviđeno 18,5 miliona eura, od čega je 773 hiljade eura planirano iz sopstvenih prihoda koje ostvaruju javne ustanove kulture. Naglasila je da su za oblast medija obezbijedena ukupna sredstva u iznosu od 4,3 miliona eura, pri čemu se najveći dio odnosi na pružanje javnih usluga putem Fonda za podsticanje medijskog pluralizma i raznovrsnosti, u skladu sa Zakonom o medijima, u visini od 0,20% tekućeg budžeta Crne Gore, kako je utvrđeno godišnjim Zakonom o budžetu. Posebno je istakla da je budžetom za 2026. godinu obezbijeđen kontinuitet ulaganja u zaštitu kulturne baštine, podrška razvoju kulturno-umjetničkog stvaralaštva u svim oblastima, kao i podrška razvoju kreativnih industrija.

Izdvajanja za potrošačku jedinicu Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, obrazložio je Dragan Marković, državni sekretar u Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija, ističući da iznos sredstava za 2026. godinu iznosi 333,918,170 miliona eura, te da će, u okviru ovog budžeta, Ministarstvo sprovesti određene aktivnosti sa posebnim naglaskom na Reformsku agendu i Strategiju reforme obrazovanja 2025-2035. Naveo je da će se, tokom naredne godine, aktivnosti Ministarstva fokusirati na: modernizaciju nastavnih planova i programa, povećanje dostupnosti tehnologije, obuke nastavnog kadra, promociju STEM obrazovanja, unapređenje inkluzivnog obrazovanja, kao i na prevenciju i sprečavanje nasilja. Ukazao je na značaj unapređenja položaja nastavnika donošenjem novog Granskog kolektivnog ugovora za oblast prosvjete i, s tim u vezi, pojasnio da su Predlogom zakona o budžetu za 2026. godinu planirani novi dodaci na zarade zaposlenih, nova radna mjesta kao što su asistenti za rani razvoj, zatim povećanje broja zaposlenih u stručnim službama: pedagoga, psihologa i socijalnih radnika, kao i asistenata za sprečavanje nasilja i vandalizma. Posebno se osvrnuo se na budžetsku stavku koja se odnosi na stipendije za izvrsnost u visokom obrazovanju, za koje je konkurs u toku, i za koju je Ministarstvo opredijelilo 500 hiljada

aura. Kada je riječ o obrazovnoj infrastrukturi, naveo je da su izdvojena značajna sredstva za ovu namjenu, pa je iz kapitalnog budžeta, iz kredita Evropske investicione banke opredijeljeno 12,8 miliona eura i 1,3 miliona za oblast nauke i inovacija.

Kada je riječ o iznosu opredijeljenih sredstava za Ministarstvo sporta i mladih, Darko Stojanović, generalni direktor za mlade i saradnju sa NVO u Ministarstvu sporta i mladih, istakao je da su budžetska sredstva opredijeljena za Ministarstvo sporta i mladih, za narednu godinu, planirana u iznosu od 12,32 miliona eura, što je na nivou sredstava iz prethodne godine. Naveo je da su prioriteta rada Ministarstva usmjereni na unapređenje uslova za bavljenje sportom, unapređenje finansiranja sportskih saveza i klubova, jačanje omladinskih politika, kao i dalji razvoj sportske infrastrukture, u saradnji sa lokalnim samoupravama i drugim resornim ministarstvima. Pojasnio je da će budžet Ministarstva sporta i mladih biti realizovan kroz tri programa, tri potprograma i dvanaest aktivnosti, pri čemu se najveći dio sredstava odnosi na program sporta. S tim u vezi, kazao je da je pažnja Ministarstva usmjerena i na oblast sportske medicine te je, u tom kontekstu, planirano osnivanje Zavoda za sportsku medicinu, koji će se baviti zaštitom zdravlja sportista. Takođe, poseban osvrt dao je na pružanje podrške Komisiji za antidoping u Crnoj Gori i kazao da su aktivnosti Ministarstva usmjerene ka tome da Crna Gora dobije svoju nacionalnu antidoping organizaciju.

Na kraju, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju u Ministarstvu ekonomskog razvoja Jasna Vujović je navela da se Predlogom zakona o budžetu za 2026. godinu obezbjeđuje kontinuitet finansiranja aktivnosti usmjerenih na unapređenje stanja u oblasti intelektualne svojine u Crnoj Gori i ukazala na dosadašnja dostignuća Ministarstva ekonomskog razvoja u pogledu sistema zaštite prava intelektualne svojine u Crnoj Gori. Govoreći o opredijeljenim sredstvima u budžetu, navela je da su aktivnosti Ministarstva ekonomskog razvoja sistematizovane kroz program „trgovina, zaštita konkurencije, potrošača i intelektualne svojine i unapređenje poslovnog ambijenta“, u okviru potprograma „unutrašnja trgovina i zaštita intelektualne svojine“. U tom okviru, pojasnila je da su planirana sredstva za sljedeće aktivnosti: izrada normative u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača, konkurencije i infrastrukture kvaliteta, u iznosu od 1.280,902 eura; upravni postupci u oblasti intelektualne svojine, zaštite potrošača i infrastrukture kvaliteta, u iznosu od 47.054,66 eura, dok je za oblast međunarodna saradnja u oblasti intelektualne svojine opredijeljeno 1.047 eura. Zaključila je da je iz strukture planiranog budžeta jasno da je najveći dio sredstava usmjeren na zarade zaposlenih, dok je znatno manji iznos predviđen za ostale rashode, uključujući materijalne troškove, usluge, izdatke po osnovu ugovora o djelu, kao i troškove sudskih postupaka.

Tokom rasprave, članovi Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport postavili su pitanja i zatražili pojašnjenja određenih budžetskih stavki koja su se odnosila na afirmaciju domaćih i državnih takmičenja, ulogu međunarodnih takmičenja u procjeni kvaliteta obrazovanja, iznos sredstava opredijeljenih za Centar za stručno obrazovanje i međunarodnu saradnju u stručnom obrazovanju,

te raspodjelu budžetskih sredstava u oblastima obrazovanja i kulture. Interesovali su se i za iznose predviđene za stručno usavršavanje nastavnika, kao i za postojanje strategija i budžetske podrške za rješavanje problema nedostatka nastavnog kadra i mjera za podsticanje mladih da biraju nastavničke profesije, programe obuke policijskih, carinskih i drugih službenih lica za zaštitu lica i imovine, funkcionisanje i finansiranje Fonda za dualno obrazovanje, planove za razvoj dualnog obrazovanja u srednjem stručnom obrazovanju, kao i za sredstva namijenjena angažovanju zaštitara u obrazovnim ustanovama. Pitanja su se odnosila i na nedovoljno razvijen sistem evaluacije i monitoringa u obrazovanju, finansiranje Zavoda za školstvo i Centra za stručno obrazovanje, kao i na broj zaposlenih u nadzoru obrazovnog sistema. Zatražena su pojašnjenja i u vezi sa sredstvima predviđenim za projekat „Cetinje – jedna priča“, mogućnostima jačanja institucionalne podrške tom projektu, te finansiranjem i razvojem oblasti intelektualne svojine. Dalje su se interesovali za planirana sredstva za finansiranje projekta „Nikšić – Evropska prijestonica kulture 2030“, kao i za obilježavanje dvadeset godina od obnove nezavisnosti Crne Gore i formiranje Koordinacionog tijela za organizaciju jubileja. Pitanja su obuhvatila i razloge smanjenja sredstava za program vrhunski sport u 2026. godini, izostanak institucionalnih čestitki sportistima, kao i konsultovanje opština na sjeveru prilikom planiranja projekata u oblasti kulture. U okviru oblasti visokog obrazovanja, postavljeno je pitanje zbog čega stipendije i studentski krediti nijesu uvećani uprkos inflaciji i zbog čega su smanjena sredstva za članstvo u međunarodnim naučnim organizacijama.

Nakon rasprave, Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je jednoglasno (sedam glasova „za“), podržao Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2026. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo sporta i mladih i Ministarstvo ekonomskog razvoja (Program, potprogrami i aktivnosti koje se odnose na oblasti intelektualne svojine) i predlaže Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru, da predloži Skupštini Crne Gore, da ga usvoji.

PREDSJEDNIK ODBORA

Nikola Rovčanin

